UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Xvj. ponit q[uod] canones ap[osto]lo[rum] sunt recipie[n]di: postea oste[n]dit q[uo] te[m]pore [et] q[uo] reside[n]te in papatu vel imperio q[uo]dlibet co[n]ciliu[m] est celebratu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-62466

Visual Library

Adde ꝙ oia q̄ hodie ſpurciſſimi luteriſte tenēt apocrypha pu ta machabeos. epi. pauli ad hebre. ſūt a mrē orthodoxa eccl'ia approbata.

¶ Additio. Apocryphum dicitur occultum ⁊ ſecretum: ab apo, quod eſt de: ⁊ cryſis, quod eſt ſecretum. inde liber dicitur apocryphus: id eſt occultus ⁊ ſecretus: ſcilꝫ cuius author ignoratur: non tamen ab eccleſia recipitur ſed reprobatur. q.d. non in eccleſia, ſed remote et ſecrete ab eccleſia eſt legēdus ſm Hugo. Unde dic apocrypha grece latine ſecreta. Et qꝛ in cameris ſolent virgines abſcondi, et ſecrete morari ſcđm Jo. de fan. inde eſt ꝙ virgo in hebreo alma, in greco apocrypha, latine dicitur ſecreta.

A Poſtolorū. hec diſt. diuidit in duas partes. Secunda ibi, Soluta eſt.

¶ Caſus. In hac xvj. diſtin. oſtendit Gratianus canones apoſtolorū eſſe recipiendos. primo tñ ponit quandam contrarietatem de canonibus apoſtolorum: primo de non recipiēdis: ⁊ poſtea de recipiendis: et eam ſoluit.

Eſaie ix.a.

a ¶ Apoſtolorū. Hic intitulat. xvj. diſtin. in qua probat ꝙ canones apoſtolorū ſunt recipiendi: poſtea oſtendit quo tempore ⁊ quo reſidente in papatu vel imperio quodlibꝫ concilium eſt celebratū. Et nota ꝙ Gratianus ponit quandā contrarietatem de canonibus apoſtolorum, et eam non ſoluit. probat enim authoritate Iſidori ꝙ canones apoſtolorum non ſunt recipiēdi: qꝛ ſunt apocryphi. poſtea probat authoritate zepherini et Leonis ꝙ ſunt recipiendi, ⁊ nō ſunt apocryphi. Solu. breuis eſt, quia illi canones ſunt recipiendi qui a veris apoſtolis ſunt editi: ſed illi non qui a pſeudo apoſtolis ſunt editi. ſupra proxi. diſtin. verſi. item geſta.

Eſaie lv.a.

Eſaie lx.a.

Canones q̄rū apoſtolorū ſūt recipiēdi.

nam Pentecoſtes. In octaua Pentecoſtes ponunt Librum Regum et Paralipomenon vſqꝫ in calendis Auguſti. In dominica prima menſis Auguſti ponunt Salomonem vſqꝫ in calendis Septembris. In dominica prima menſis Septembris ponunt Job, Thobiā, Heſter, Heſdrā, vſqꝫ in calendis Octobris. In dñica prima menſis Octobris ponunt librum Machabeoꝝ vſqꝫ in Calendis Nouembris. In dñica prima menſis Nouēbris ponūt Ezechielē et Danielē ⁊ minores prophetas vſqꝫ in calendis Decembris. In prima dñica menſis Decēbris ponūt Eſaiam prophetā vſqꝫ in natiuitatem dñi. In natali dñi legunt primum de Eſaia tres lectiones. Prima lectio. Primo tempore alleuiata eſt terra zabulon ⁊c̄. Secunda. Conſolamini cōſolamini. Tertia. Conſurge hieruſalem. Deinde leguntur ſermones vel homilie ad ipſum diē pertinentes. In natali ſancti Stephani homilia de ipſa die. In natali ſancti Joannis ſimiliter. In natali Innocentiū ſimiliter. In natali ſancti Sylueſtri ſimilr. In octaua natalis dñi homilia de ipſa die. In dñica prima poſt natiuitatem dñi ponūt epiſtolas Pauli vſqꝫ in ſeptuageſimam. In epiphania lectiones tres de Eſaia. Prima lectio incipit: Omnes ſitientes. Secunda. Surge illuminare hieruſalem. Tertia. Gaudens in dño gaudebo. Deinde leguntur ſermones vel Homilie ad ipſum diem pertinētes.

¶ Caſus. Querebatur ab Iſidoro an canones qui dicuntur apoſtolorum, ſint approbandi: et reſpondet, quoniam ab hereticis ſub nomine apoſtolorum ſunt compoſiti, nec roma. eccle. nec ſancti patres eos approbauerunt: q̄uis in eis multa vtilia inueniantur: tamen apocryphi reputantur.

¶ Diſtinctio.xvj.

Apoſtolorum[a] canones qui ꝑ Clementē pōtifi. Roma. (ſicut quidam aſſerunt) dicuntur eſſe tranſlati, ſunt q̄nquaginta. Hos nō recipiendos, ſed inter apocrypha deputatos. Iſidorꝰ ſcribit dicens.

¶ Apoſtolorū canones, apoſtolica reijciunt authoritate.

Canones[b] qui dicuntur apſtoꝝ: ſeu quia eoſdeꝫ nec ſedes apſlica recipit, nec ſancti patres illis aſſenſuꝫ prebuerunt, pro eo ꝙ ab hereticis ſub nomine apoſtoloꝝ cōpoſiti dinoſcunt: quāuis in eis vtilia[c] inueniant, tamē ab authorita. ca. atqꝫ ap. eorū geſta conſtat eſſe remota, atqꝫ inter apocrypha[d] deputata. zepherinꝰ autē cōtra ſcribit epis ꝑ Siciliam conſtitutis.

¶ Apoſtolorūꝫ canones ſunt recipiendi.

Sexagita ſentētias apoſtoli preſcripſerūt cum alijs q̄ꝫplurimis epis: quas ſeruandas eſſe cenſuerunt.

Itē Leo papa. ix. contra epiſtolam Niceti abbatis.

¶ Excepꝫ quinquaginta capitulis canones apſtorūꝫ inter apocrypha deputantur.

Clemētis[e] librū. i. petri apoſtoli itinerarū[f], et apoſtoloꝝ canones numerant patres inter apocrypha: exceptis[g] capitulis. l. que decreuerūt orthodoxe[h] fidei tractatores adiungenda.

Item. vj. ſynodus ca. ij.

b ¶ Canones. ſic conſtrue: q̄uis in eis canonibus qui canones dicuntur apoſtolorum.

c ¶ Utilia. Arg. ꝙ vtile vitiatur ꝑ inutile: † vt not. ſ. di. ix. ſi ad ſcripturas.

d ¶ Atqꝫ inter apocrypha. id eſt ſine certo authore, vt ſapientia ſalomonis: liber Jeſu filij ſirach, qui dicitur eccleſiaſticus: ⁊ liber iudicum, et thobie: et liber machabeorū: hi apocryphi dicuntur, ⁊ tamen leguntur: ſed forte non generaliter.

e ¶ Clemētis. id eſt qui ſub nomine clemētis compoſitus eſt ab hereticis.

f ¶ Itinerariūꝫ. Qui actꝰ petri continet quos per orbē itinerando peregit.

g ¶ Exceptꝫ. Impropria videt hec exceptio: quia aut excipitur a verꝫ canonibus, aut a falſis. Non de falſis quia nullus ex illis obſeruatur. Item non de veris: quia nullus eorum eſt apocryphus. Uel dic ꝙ hoc nomen canones ſumitur large tam pro veris q̄ꝫ pro falſis canonibus: vt ponitur. j. xxxij. diſtin. §. verum.

h ¶ Orthodoxe. id eſt recte. orthos rectum, doxa gloria. Iñ dr̄ fides orthodoxa. i. catholica recta. ſ. in qua recte gloriamur. Jo. de fan.

Placuit[a] huic ſancte ſynodo vt ammodo confirmata et rata ſint canonum apoſtolorum. lxxxv. capitula.

Epiſtola Iſidori in capite canonum. Iſidor⁹ ſeruus chriſti lectori ſuo conſeruo.

Propter eorum authoritatē ceteris concilijs preponimus[b] canones qui dicuntur eſſe apoſtolorum: licet a quibuſdam apocryphi dicantur: quoniam plures eos recipiunt: et ſancti patres eorum ſentētias ſynodali authoritate roborauerunt: ⁊ inter canonicas poſuerunt conſtitutiones. Itē primus ordo (vt predictum eſt) de celebrando concilio ibi inſertus habetur: poſtmodum canones apoſtolorū atq; apoſtolicorum. i. a ſancto Clemente vſq; ad ſanctū Sylueſtrū: et decretorum atq; conciliorū diuerſorum breuiarium eſt interpolatum ſequens ordinem ſuum. Item cum Adrianus papa ſextam ſynodum ſuſcipiat cum omnibus canonibus ſuis, cum etiā ſancta. viij. vniuerſalia concilia profeſſione Romani pontificis ſint roborata: in ſexta autem ſynodo ſiue in ſeptimo concilio apoſtolorum canones ſint recepti et approbati: patet ꝙ non ſunt inter apocrypha deputandi.

Unde ſcribit Adrianus papa tharaſio patriarche.

Sexta ſynodus authoritate Adriani corroboratur.

Sextā ſynodum ſanctā cum omnib⁹ canonibus ſuis recipio. Sed dubitatur de ea an canones conſcripſerit. quod ex quarta actione ſexte[c] ſynodi facile abſoluitur.

Ait enim epiſcopus Petrus epiſcopo Nicomedie.

Sexta ſynod⁹ canones cōſcripſit.

Habeo librum continentem canones ſancte ſynodi ſexte: patriarcha dixit.

Quidam ſcandalizantur per ignorantiam pro canonibus iſtis, dicentes: nunquid ſexta ſynodus canones fecit? Sciant ergo quoniam ſynodus ſancta ſexta ſub Conſtantino congregata eſt contra eos qui dicebant vnam operationem et vnam voluntatem[d] eſſe in Chriſto: in qua ſancti patres illos vtpote hereticos anathematizauerunt: et orthodoxam fidem explanauerunt.

Soluta eſt hec ſynodus conſtantini[e]. xiiij. anno. poſt quatuor vero aut quinq; annos ijdem ſancti patres congregati ſunt ſub[f] Iuſtiniano filio Conſtantini: ⁊ predictos canones promulgauerunt: de qui-

a Placuit. Ex his tribus ca. ſurgit contrarietas, quam Gratianus non ſoluit nec ponit. ſexta ſynodus dicit. lxxxv. capitula canonum apoſtolorum eſſe ſeruanda: zepherinus. lx. ⁊ Leo. l. quidam ita ſoluunt ꝙ ſexta ſynodus fuit ante zepherinum, ⁊ zepherin⁹ anteleonē ⁊ obſeruabantur. lxxxv. canones prout dicit ſexta ſynodus. ſ; poſtea in deſuetudinē abierūt. xxv. ⁊ remanſerunt. lx. vt dicit zepherin⁹ pcedente vero tēpore. x. ex illis perierūt, ⁊ ſic remanſerunt tantū. l. vt dicit Leo. Sz hec ſolutio ſtare nō poteſt. nam zepherinus pceſſit. vj. ſynodū. nā. vj. ſynodus fuit celebrata tempore agathonis: vt. j. e. di. c. ſexta. qui longo tempore fuit poſt zepherinū: vt ex chronicis apparet. Omiſſis alijs ſolutionibus, dic ꝙ nō cōtradicūt ſibi: quia dicebat ſynodus. lxxxv. fuiſſe capitula: Leo dicebat. l. fuiſſe capitula: zepherinus non dicit de capitulis, ſed de ſententijs: ⁊ poteſt eſſe ꝙ in vno capitulo ſint ſententie plures.

Iſidorus. Ca. ſ⁹. Probat Iſido. canones apoſtolorum eſſe recipiendos, tribus rationib⁹. Primo quia plures eos receperunt. Secundo q2 ſancti patres eorū ſententias confirmauerūt: ⁊ eas inter canonicas conſtitutiones poſuerunt. Tertio quia poſiti ſunt ⁊ inſerti in breuiario in quo decreta diuerſorum conciliorum poſita ſunt: quod factum fuit a clemēte vſq; ad ſylueſtrum.

b Preponimus. Arg. ꝙ illi qui ſunt maioris authoritatis, debēt habere priorem vocem in electione. xix. diſt. in canonicis, vnde licet anchiritana ſynod⁹ fuerit prior nicena, tamen propter maiorem authoritatē nicena preſerte, ē ponitur: vt. j. e. di. c. ſexta. ibi: prima annotatio ⁊c. arg. extra de reſcrip. ab excommunicato.

c Sexte ſynodi. Falſa eſt litera: ⁊ debet ibi eſſe ſeptime ſynodi. qualiter enim dubitaret ſexta ſynodus de eo quod ipſa fecerat?

Habeo. Caſus. Dicitur in hoc ca. ꝙ ſexta ſynodus canones fecit, que cōgregata fuit ſub conſtātino imperatore, reprobans perfidiam hereticorū quorundam dicentium xp̄m fuiſſe tantum operatum ſcd̄m opera humanitatis: vt comedere et ambulare: alia vero virtutis opera vt reſuſcitare mortuos, et ambulare ſuper aquas: fantaſtica fuerunt et non vera. et hoc in prima parte. In ſecunda ibi: ſoluta. dicitur ꝙ hec ſexta ſynod⁹ fuit poſtea congregata ſub iuſtiniano filio conſtantini: in qua ijdē plures patres eoſdē canones condiderunt qui primo fuerant conditi in eadē ſexta ſynodo In tertia ibi, eadem ſancta. repetit fere ea que dicta erant in ſecūda parte.

d Voluntatē. Quidā dicebāt tātum vnā fuiſſe voluntatē in chriſto, Sed dicendū eſt ꝙ due fuerunt voluntates in eo ꝙ homo fuit. vna ſenſualitatis, ſecūdū quā ipſe dixit: pater ſi fieri poteſt tranſeat ⁊c. alia rationis ſecundum quam ipſe dixit: veruntamen non ſicut ego ſed ſicut tu vis.

e Conſtantini. nō illi⁹ magni conſtantini qui fuit tēpore ſylueſtri. ſub eo em̄ fuit nicenū concilium tempore ſylueſtri.

e Conſtantini. Contra inſti. de do. §. eſt ⁊ aliud. inſti. qui. nō eſt per. fa. te. §. ſecus. vbi iuſtinianus vocat patrem ſuum iuſtinum. Sed loquitur hic de alio iuſtiniano ſub quo ſexta ſynodus celebrata fuit tempore agathonis pape: vt infra eo. ſexta. Sub iuſtiniano autem cuius leges leguntur celebrata eſt quinta ſynodus: vt infra eo. ca. ſexta.

f Sub Iuſtiniano. Sed certe nec ſic ceſſat contrarietas: quia tam Leo ꝙ ſynodus loquitur de ca. Tu diſtingue tempora, et concordabis ſcripturas. ij. queſtione. j. multi.

Ut goffredus.

Vera ſolutio.

Ad idē. ff. de pac. l. maiorē. Archi.

Tu dic ꝙ in ca. ſextā ſynodū facit mētionē de ſexta ſynodo cōgregata: ꝗ dz ſeptia dici: ſz ꝓpter eos patres ꝗ i vtraq; fuerūt: nō mutat nomē: ⁊ ꝓ hoc ptz ꝙ illa lſa ſeptime. ⁊c. ē falſa: ⁊ illa ſexte, ē ꝟa ſm Io. de fā. Arc.

Voluntates due fuerunt in chriſto.

ij. ps.

Iuſtiniani pſ nec ē is iuſtinianus ꝗ cōpilauit. C. ſz hui⁹ nominis ſecūd⁹ ſm Io. de turre cremata.

a ¶ Eadem. No ta ꝙ eadẽ dicitur ſynod⁹, quia iidẽ patres illuc conue nerunt. ſimile.vij. q.j. deniq;.ꝛ. ff. de iudi. proponebat. Et eſt hic ar.ꝙ ea dem ſit cauſa † ap pellationis cum cã principali.ij. q. vj. ſi qs in quacunq;.

† Idez Spe.et Jo. an. in tit.de iura. ca lũ.§.ſe quit ꝟ. qđ ꝺ cã et plene p cy.et Sali.in l.inuit⁹. C. de ꝓ cuř. ꝛ p Alexã. ꝺ ymo. in.l.ita demũ. col.iij. eo.ti.

Q Uoniã ſcte. ¶ Caſ⁹ Dicitur in hoc ca. ꝙ quinta et ſexta ſynodus non ita plene canones fecerũt ſicut cetere ſynodi. et ideo ſancti patres eiuſdez ſexte ſynodi conuenerunt apud Conſtãtinopolim vt canones conderẽt in eadem ſexta ſynodo ſub Juſtiniano congregata: ſuper quo iam primo fuerant congregati: ꝛ dicitur quinta primo cõgregata ſub Juſtiniano ꝓpter maiorẽ authoritatẽ: qꝛ in ea ꝯfirmati fuerũt canones facti ſub Cõſtãtio, q̃ etiã ſexta fuit.

b S Ancta.viij. hec cõcilia dñr octo, qꝛ octies ſũt celebrata: vt h̃ dicit.ꝛ q̃tuoꝛ, qꝛ in quatuoꝛ locis celebrata: vt.š.diſt.ꝓxi.ſicut.

† Sez huius noĩs ꝓmo q.C cõpilauit ſub quo tẽpore iulij pape celebrata eſt quinta ſynod⁹.

c S Exta ſynodus ꝛc.

bus nullus dubitet. qui eñ ſub Cõſtãtino imꝑatoꝛe in ſynodo fuerũt, iidẽ ipſi epi ſub Juſtiniano iſtis canonibus ſubſcripſerunt. Opoꝛtebat eñ vt ſynodus vniuerſalis canones eccleſiaſticos promulgaret.

I tẽ ſancta ſynodus vniuerſalis ſexta poſt ꝓmulgatã ab eo definitionẽ cõtra monothelitas: Conſtãtino imperatoꝛe q̃ cã ꝯgregauerat nõ mľto poſt defuncto Juſtiniano filio ei⁹ regnãte ꝑ eo. ¶ Eadem[a] ſancta ſynodus diuinitus inſpirata, iterũ Cõſtãtinopoli.iiij.aut v.anno cõgregata eſt: ꝛ canones numero.ccij.ad coꝛrectionem eccleſie ꝓmulgauit. E x his ergo colligitur ꝙ ſexta ſynodus bis congregata eſt. pꝛimo ſub Cõſtantino imperatoꝛe: ꝛ nullos canones cõſtituit. ſcđo ſub Juſtiniano filio eius: et pꝛefatos canones ꝓmulgauit. U nde ſancti patres in eadẽ ſynodo ꝯgregati dixerũt.

¶ Cõſtitutiões ſynodi ſexte.

Q Uoniam ſancte vniuerſales ſynodi.v.ſub Juſtiniano‡ auguſto.vj.ſub Cõſtãtino patre ſuo auguſto de myſterio fidei pleniſſime diſputãtes canones nõ fecerunt ſicut cetere quatuoꝛ vľes ſynodi: ꝓpterea nos conuenientes in hãc imperialẽ vꝛbem ſacros canones ꝯſcripſim⁹. I tẽ placuit huic ſctẽ ſynodo vt ammodo ꝯfirmata et rata ſint canonũ apľoꝝ.lxxxv.capitula. I tẽ cõfirmam⁹ ꝛ ceteros ſctõꝝ canones ꝛ ſynodos, pꝛimã nicenam ꝛ anchiritanã: neoceſarieñ. gãgrenſem: antiochenã: laodiceñ. cõſtãtinopolitanã: epheſinã pꝛimã: calcedonẽſem: ſardicẽſem: carthaginẽſẽ: ꝛ opuſcula theophili alexandrini epi: ꝛ gregoꝛij trimegiſti neoceſarieñ. epi: ꝛ dionyſij alexandrini epi et martyꝛis: athanaſij epiſcopi alexãdrini: baſilij ceſaree Cappadocie epi: Gregoꝛij miſeni epiſcopi: gregoꝛij theologi: amphilogij iconeñ. epi: timothei alexandrini epi: germani conſtantinopoli. epi: cyꝛilli alexãdrini epi: cypꝛiani carthagi. epiſcopi, ꝛ ſynodum ſuaz. I tem ex diurno li. profeſſio. romani pontificis.

¶ Authoꝛitate romani põtificis ſancta.viij.concilia coꝛroboꝛantur.

S Ancta.viij.[b] vniuerſalia concilia pꝛimũ nicenũ: ſcđm ꝯſtãtinopolitanũ: tertiũ epheſinũ: calcedoñ.iiij.ꝛ.v. Itẽ conſtantinopolitanũ. vj. Itẽ nicenũ.vij.viij. quoq; conſtãtino. vſq; ad vnũ apicẽ immutilata ſeruare, ꝛ pari honoꝛe ꝛ veneratione digna habere: ꝛ q̃ pꝛedicauerũt ꝛ ſtatuerũt, modis oĩbus ſeq̃ ꝛ pꝛedicare: ꝛ quecunq; condẽnauerunt, oꝛe ꝛ coꝛde cõdẽnare pꝛofiteoꝛ. Q uo tꝑe ſexta ſynodus, ꝛ.i.ij.iiij.ꝛ.v.congregate ſunt, Beda in li. de tempoꝛibus ſcripſit dicẽs.

¶ De tempoꝛibus conciliorum.

S Exta ſynodus[c] vľis conſtantinopoli congregata eſt, ꝛ greco ſermone cõſcripta tẽpoꝛib⁹ pape agathonis, exequẽte piiſſimo pꝛincipe conſtantino intra palatiũ ſuũ, ſimulq; legatis apoſtolice ſedis ꝛ epĩs. cl. reſidentibus. P rima ſynodus vniuerſalis in nicena cõgregata eſt contra arriũ.cccxviij.patrum: tempoꝛibus Julij pape ſub cõſtantino pꝛincipe. S ecunda in conſtantiñ.cl.patrũ contra macedoniũ ꝛ eudoxium tempoꝛibus damaſi pape: ꝛ gratiani pꝛincipis: quando nectarius eiuſdẽ vꝛbis epiſcopus eſt oꝛdinatus. T ertia in epheſina.c.patrum contra neſtoꝛiũ auguſte vꝛbis epꝫ ſub theodoſio magno pꝛincipe, ꝛ papa celeſtino. Q uarta in calced.vj.cxxx.patrum ſub leone papa tẽpoꝛibus marciani pꝛincipis contra eutichẽ nephandiſſimoꝛũ monachoꝛum pꝛeſulẽ. Q uinta in conſtantinopolitana ciuitate tẽpoꝛibus Julij pape ſub Juſtiniano pꝛincipe cõtra theodoꝛũ ꝛ omnes hereticos.

P Rima autem ſynodus in nicena.cccxviij. patrũ ꝯtra arriũ Alexãdrinũ pꝛeſbyterũ qui tres inequales gradus in trinitate aſſerebat patrem. ſ. maioꝛẽ: filium minoꝛẽ: ſpiritumſanctũ creaturã vel ſeruum: tẽpoꝛibus cõſtantini pꝛincipis ꝛ ſylueſtri pape romani: macharij hieroſolymitani: alexandri alexandrini: qui condemnata eadẽ hereſi ſtatuerunt canones.xx. quoꝛum authoꝛ maxime pꝛefatus alexander epiſcop⁹ fuit. S ecunda ſynodus in conſtantiñ.cl. patrum cõtra macedoniũ cõſtantiñ. epm: qui negabat ſpiritũſanctum deum eſſe: tẽpoꝛibus gratiani ꝛ theodoſij pꝛincipũ: damaſi pape romani: cyꝛilli hieroſolymitani: nectarij alexandrini: qui condemnata pꝛefata hereſi ſtatuerunt canones tres, quoꝛũ authoꝛ maxime beatus nectarius Conſtantino. epꝯ fuit. T ertia in epheſo.ccc. patrũ contra neſtoꝛium conſtantiñ. epm qui dicebat beatam virginem mariam non dei ſed hominis tantummodo genitricem: vt aliam perſonam carnis, aliam faceret deitatis, tempoꝛibus theodoſij pꝛincipis iunioꝛis: celeſtini pape romani: iuuenalis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

conſtanti.epi: Cyrilli epi alexandrini: qui.xv.ca-
pitula contra Neſtorij blaſphemias totidem ca-
nones authore eodem ſancto cyrillo anathema-
tizando conſcripſerunt. Quarta in calced.vj.
xxx.patrū contra euticē conſtantiñ.abbatē qui
aſſerebat chriſtū poſt humanā aſſumptionē non
ex duabus naturis exiſtere: ſed ſolam in eo diui-
nam naturam permanere: temporibus marcia-
ni principis: leonis pape romani: iuuenalis hie-
roſolymitani: anatholij cōſtanti. qui condēnata
preſcripta hereſi ſtatuerūt canones.xxviij.quo-
rum author maxime idem ſanctus anatholius
conſtan.eps fuit. Quinta in cōſtan.cōtra theo-
dorum meſochenū et oēs hereticos: qui theodo
rus dicebat aliud eſſe dei verbū, et aliud chriſtū:
et ſanctā mariam virginem negabat dei genitri-
cem fuiſſe: temporibus iuſtiniani principis: iulij
pape romani: dñi antiocheni euthicij conſtant.
q.xxvij.capitula anathematizando deſcripſerūt
contra theodori et ſociorum eius blaſphemias.
Sexta in cōſtan.cl. patrum cōtra machariū an-
tiochenū epm et ſocios eius qui vnam volunta-
tem et operationem in chriſto falſa ſuſpicione aſ-
ſerebant, temporibus cōſtantini principis: aga-
thonis pape romani: gregorij cōſtantiñ. qui con
demnata hereſi prefata anathematizando ſcri-
pſerunt.ix.capitula interius annexa.

Prima ānotatio anchi-
ritane ſynodi dr̄ q̄ an-
te nicenā ferṫ fuiſſe: ſed ꝓpter
auctem maiorē[a] poſtpoiṫ. In
qua patres.xviij.ſtatuerūt ca
nones.xxiiij. quorum author
maxie vitalis antiochen⁹ eps
extitit. Scōa neoceſarieñ. q̄
poſt anchiritanā et antioche-
nā legiṫ fuiſſe: in qua patres
xvij.ſtatuerūt canones.xxiiij.
quorum author maxime vita
lis eps ſalonitanus extitit.
Tertia gāgrēſis: que poſt ni
cenā legitur fuiſſe: in qua pa-
tres.xvj.ſtatuerunt canones
xx. ꝓpter quaſdā neceſſitates
eccleſiaſticas maxime contra
euſtachiū q̄ dicebat ꝙ nullus
in coniugali gradu poſit⁹, nec
vll⁹ fidelis q̄ nō oīb⁹ renūcia-
ret que poſſideret, ſpē vllā ad
deū haberet: ⁊ multa alia ve-
nenoſa q̄ enūerare longū eſt. Quarta ſardiceñ.
in qua pres.lx.ſtatuerunt canones.xxij.quorum
author maxie oſi⁹ cordubēſis eps: ⁊ vincēti⁹ ca-
puan⁹ eps: ⁊ ianuari⁹ beneuētan⁹: ⁊ calepodius
neapolitanēſis ſctē romane eccľie legati extite-
rūt. Quīta antiochena: ī qua pr̄es.xxx.ſtatuerṫ
canōes.xxv.quoꝝ author maxie euſebius pale-
ſtiñ.eps extitit. Sexta laodicēſis: in qua patres
xxxij.ſtatuerūt canones.lxiij.quoꝝ author maxi
me theodoſius eps extitit. Septima carthagi-
nēſis: in q̄ pr̄es.ccxxviij.ſtatuerūt canones.xxiij.
quoꝝ author maxie aurelian⁹ carthagi.eps ex-
titit: et ſctūs Aug.hippo.eps: in eadem ſynodo
legiṫ fuiſſe, tpib⁹ honorij auguſti. Octaua aphri
cana ſub theodoſio minore auguſto: ī qua pr̄es
ccxxix.recitauerunt ⁊ firmauerūt canones.cv.q̄
p diuerſa cōcilia aphricane ꝓuincie tpib⁹ aurelij
carthagiñ.epi legūtur eſſe cōſcripti. Nona are-
lateñ. in qua patres.cc.ſtatuerunt canones.iiij.
quorum authores maxime ſylueſter vrbis rome
eps ⁊ ſanctus maurinus arelateñ.eps extiterūt
tēporib⁹ cōſtātini auguſti, ſicut quidā aſſerunt.
Decima iterū arelateñ.in qua patres.xviij.ſta-
tuerūt canones: quorū author maxime ceſarius
arelateñ.eps tēporibus auguſti conſtātini exti-
tit. Undecima iterum arela.in qua patres.xviij.
ſtatuerunt canones. Duodecima iterum arela.
in vico hortenſio: in qua patres.xj.ſtatuerūt ca-
nones: quoruꝫ author maxime ſanctus ceſarius
epus extitit. Tertiadecima iterū arelatē.in qua
patres.xviij.ſtatuerunt canones: quorum au-
thor maxime ſarpidius arelaṫ.epiſcopus extitit.
Quartadecima auraſicieñ.in qua patres.xxvj.
ſtatuerunt canones: quoꝝ author maxime hila
rius epiſcopus extitit. Quintadecima empañ.ī
qua patres.xxvj.ſtatuerūt canones.ix.quorum
author maxime ceſarius extitit eps. Sextadeci-
ma agateñ.in qua patres.xxxix.ſtatuerūt cano-
nes: quorū author maxime arelateñ.eps extitit.
Septimadecima aureliañ.in qua pr̄es.lxxij.ſta-
tuerūt canones: quorū author maxime aurelia-
nus arelateñ.eps extitit. Octauadecima iterum
aurelianeñ.in qua pr̄es.xxx.ſtatuerūt canones:
quorū author maxime melian⁹ eps Rhedonen-
ſis extitit. Nonadecima iteruꝫ aureliañ.in qua
patres.xxx.ſtatuerūt canones: quorum author
maxime ſctūs albinus andegaueñ.epus extitit.
Uigeſima aluerñ.in qua pr̄es.xv.ſtatuerunt ca
nones: quorū author maxie honorat⁹ brelitenſis
eps extitit. Uigeſimaprima maticeñ.in q̄ pr̄es
xxj.ſtatuerūt canones: quorū author maxie pri-
ſcus lugdu.eps extitit. Uigeſimaſcōa iterū ma
ticeñ.in q̄ pr̄es.lxxxvj.ſtatuerūt canones: quorū
author maxie idē priſc⁹ lugd.eps extitit. Uige-
ſimatertia lugdu.in qua pr̄es.xviij.ſtatuerūt ca-
nones: q̄ꝝ author maxie philippus viēneñ.eps
extitit. Uigeſimaq̄rta iteꝝ lugd.ī q̄ pr̄es.xx.ſta
tueṙt canōes: q̄ꝝ author maxie idē priſc⁹ lugdu.

a Prima an-
notatio.
Maiorem. Argu.
ꝙ nō qui prior eſt
tpe, potior eſt iu-
re: ſꝫ melior pferē-
dus eſt: † quia nō
grad⁹ elegatior, ſꝫ
vite melioris actio
cōprobaṫ: vt.xxiij.
q.iiij.ſicut.⁊.xl.di-
ſti.nō loca.⁊.c.mľ
ti.in fi.in auten.de
monachis.§.ordi-
natiōe. honeſtiori-
bus ei honores de
benṫ: ar.j.xxv.diſ.
c.j.in fi.⁊.ff.d mu.
⁊ ho.honores. Ar.
ꝫ.C.d of.magi.of-
ficioꝝ.nēo agētiū.
⁊.xlj.di.miramur.
⁊ ar.ꝫ.lxv.di.c.pe
nul.⁊ vl.vbi d hº ī
fi.⁊ no.d hoc.lxvij
diſt.eps.Archi.

† De hoc ēt notaṫ.j.lxxiij.diſtinc.epoꝝ.⁊ facit ad hoc q̄d dicit.ꝫ.ca.qm̄ i verbo ſexta.ibi videas.Archi.

a Septuaginta. Sed cōtra.xxj.diſt.in nouo.lxviij.diſt.corepi.ibi eīn dicit̄ ꝙ diſcipuli fuerunt.lxxij.ſm hu. Dic ꝙ minor nūerus nō excludit maiorē. Arg. (x.q.j.hanc.ſic no.s̄.xv.diſt.ca.j.ver.harum.

b Viginti. A Sardicenſi.

diſtin.xv.c.j.et.xvj.c.ſexta.oſtenſum eſt quo tpe gn̄alia cōcilia celebrata fuerūt:ꝛ quoꝝ authoritas ceteris preeminebat eſt ſup̄r oſtenſum. In hac vero.xvij.diſt.oſtendit ꝙ tm̄ authoritate ſedis ap̄lice poſſunt cōgregari.

d Gn̄alia quoqꝫ cōcilia. In hac.xvij.diſt.oſtenditur q̇ poſſūt facere cōcilia. Sūt aūt cōciliorū q̄dā vniuerſalia, quedam particularia ſiue ꝓuincialia, quedā ep̄alia. Uniuerſale eſt qd̄ a papa vel eius legato cum oībus ep̄is ſtatuitur. † Particulare ſiue prouinciale eſt qd̄ metropolitan⁹ vel primas facit cum ſuffraganeis ſuis: vt.xviij.diſti. ca.j.xcij.diſt.ſi q̇s ep̄s. Sꝫ vniuerſale nō debet fieri ſine authoritate pape: vt hic: nec particulare ſine authoritate metropolitani, vel primatis: nec ep̄ale ſine authoritate ep̄i. metropolitan⁹ tn̄ pōt facere ꝯciliū ſine authoritate primatis: vt.xcij.diſtic.ſi quis epiſcopus.ſimiliter epiſcopus ſine authoritate metropolitani: vt xxxviij.diſtinc. ca. quādo. et.xij.q.ij. placuit. Nec obſtat quod legitur infra diſtin.proxima. capi.propter. in fine. et capi.penult. quia illud eſt intelligendum de prouincialibus cōcilijs. Uel intellige illud de canonibus cōſtituendis. Joannes.

Quod dicitis. ¶ Caſ⁹. Clerici conſtātinopolitani dicebant ſe non habere ſtatuta cōcilij Sardicēſis vel ſanctoꝝ patruꝫ, nec recipere. ſꝫ papa redarguit eos dicens non eſſe facile credendū eos nō habere ſtatuta illa, cū publice penes eos facta fuerunt: et cum tota eccleſia ea recipiat, conſtantinopolitana ea recipere debet.

c Regionibus. Hic eſt duplex ar. vnū tale: ex q̄ oēs alij hoc faciunt: ergo et tu obſuabis hoc: vt no.s̄.xij.diſtin, illud.et.c.quēadmodū. Itē arg. ꝙ nulli licet ignorare ea q̄ publice facta ſunt.xij.q.ij. q̇ ꝛ hūanis.viij.q.j. lꝫ.xj.qō.iij.cure. xx.diſt.ſi decreta. lxxxvij.diſ.ca.vlti. xxxiij. q.j. parat⁹. ff.de inſtito.ac.ſed et ſi.§.ꝓſcribere. C.de libe.cau.ſi filiū.ex̄ de poſt.prela.ad hoc. † Ar.ꝯ lxxxij.diſ.ꝓpoſuiſti.ꝛ.j.q.j.ſi q̄ a ſimoniacis.et.xxiiij. qō.j.ſi q̄s dederit. primuꝫ regulare, ſcdm caſuale ꝓpt̄ caſum ignorantis. ex̄ qui ma.ac.poſ. cum in tua.

Facta publica dn̄t ab oībus ſciri.

† Ibi d̄ h⁹. ꝛ ex̄ de ꝯſti. cognoſcētes.i glo.vl. Archi.

Generalia. ¶ Hec diſtic. diuidit̄ in tres partes: in quarum prima magr̄ intendit ꝓbare ꝙ nullū robur habet conciliū generale ſine licentia pape celebratū Secunda ibi: qua propt̄. Tertia ibi: ſi vero.

Caſus. Supra

ep̄s extitit. Sꝫ ꝙ nicena ſynodus.xx.canones ſupra ſtatuiſſe d̄r: ꝯtrariū videt̄ ei qd̄ in ep̄la Atha.inuenit̄. Scribit eīn Athanaſius alexādrinus ep̄s Marco pape ita dicens.

Ep̄la Athanaſij poſtulantis capitula Niceni concilij.

Septuagita^a niceni cōcilij cap̄la q̄ de prefata ſynodo iubēte dn̄o meo Alexandro decreta oīm ep̄oꝝ attuli: q̄ ſunt igne cōbuſta: optamus vt a ſede ſācte eccl̄ie vr̄a authoritate ꝓcipere ꝑ pn̄tes legatos mereamur. Itē preſentib⁹ nobis.lxx.i mēorata ſynodo cap̄la tractata ſūt.xxx. a grecis greca edita lingua: ꝛ xxx.a latinis ſil̄r edita latina lingua: ſꝫ viſuꝫ eſt.ccc.et.xviij. ep̄is ſpū ſctō repletis: ꝛ maxime iā dicto alexandro ꝛ apo.ſe.apocryſarijs: vt decē cap̄la adunarent̄ alijs: atqꝫ alijs cōgruis locis infererentur, et ad formā.lxx.diſcipulorū vel toti⁹ orbis terre linguaꝝ.lxx.tāti ꝛ tā excellētis cōcilij fierent cap̄la q̄ omnē xp̄ianoꝝ informarēt orbem. Quō ergo.xx. tm̄ cap̄la i nicena ſynodo ſtatuta dicūtur: cū.lxx.cap̄la (vt athanaſi⁹ ſcribit) in ea ſtatuta monſtrent̄? His ita reſpondetur: cap̄la nicene ſynodi q̄daꝫ in deſuetudinem abierūt. xx. tm̄ in romana eccl̄ia habētur. Unde Stepha.pa.ſcribit di. Luthobio ep̄o Maguntino.

Nicene concilij viginti tantum capitula habentur.

Viginti^b tm̄ cap̄la Nicene ſynodi in ſancta romana eccl̄ia habent̄: ſꝫ quo neglectu alia defecerūt, ambiguū eſt. plurimi arbitrant̄ antiocheno cōcilio eſſe ea iſerta.

Sardicēſe q̄qꝫ ꝯciliū authoritate nicolai pa.recipit̄. Unde idem ſcribit clero conſtantin̄.

Authoritate ap̄lica ſardicenſe concilium recipitur.

Quod dicitis neqꝫ ſardicēſe ꝯciliū neqꝫ decreta alia vos h̄re ſctōꝝ patruꝫ vel recipe. nō facile vobꝫ facultas credēdi tribuit̄: maxie cū ſardicēſe ꝯci. qd̄ penes vos i vr̄is regiōib⁹^c actū eſt, ꝛ oīs eccl̄ia recipit: q̄ rōne ꝯueniat vt hec ſctā cōſtātinopolitana eccl̄ia abijceret: ꝛ (vt dictū eſt) nō reciperet.

Diſtinctio.xvij.

Generalia^d q̄ꝫ ꝯcilia, vel q̄ꝝ tpe celebrata ſūt: vl̄ q̄ꝝ authoritas ceteris p̄eminet, ſanctorum authoritatib⁹ ſupra monſtratū eſt. Authoritas v̄o aggregandoꝝ conciliorū penes apoſtolicam ſedem eſt. Vn̄ marcell⁹ pa.ſcribit Maxentio ep̄o.

Abſqꝫ romani pōtificis authoritate ſynodū aliquibus cōgregare nō licet.

Synodū^e ep̄oꝝ abſqꝫ huius ſedis romāe authoritate (q̄ꝫq̄ꝫ q̇ſdā ep̄os poſſitis ꝯgregare^f) nō poteſtꝫ regulariter facere. Neqꝫ vllū ep̄m q̇ hāc appellauit ap̄licā ſedē: dānare āteqꝫ hinc ſn̄ia definitiua procedat. Nā ſi ſcl̄ares in publicis iudicijs libellis vtuntur appellatorijs: q̄ꝫto magis ſacerdotib⁹ hec eadē agere licet? q̇ ſup illos ſunt: de quib⁹ dictū eſt: Ego dixi dij eſtis. Itē Juli⁹ pa. orīētalib⁹ ep̄is.

Non eſt ratum concilium qd̄ authoritate Romane eccleſie fulcitum non ſit.

Synodū. ¶ Caſus. Maxentius ep̄us volebat generalem ſynodum ad cōdēdum canones cōgregare. ſed marcellus dicit ꝙ nō pōt ſine lnia pa. q̄ꝫuis poſſit particularē ſynodū condere.

e Synodū, ſcꝫ generalem.

f Cōgregat̄.cū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN